

*Шестак В. С.,**доктор юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри загальноправових дисциплін
Донецького державного університету управління*

ПРАВОВІ ДЕФІНІЦІЇ В МЕХАНІЗМІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ Й ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Анотація. У статті досліджуються характерні риси деяких інформаційно-правових дефініцій на сучасному етапі розвитку інформаційного права як галузі права та науки, а також визначаються перспективи їх удосконалення з метою підвищення ефективності правового регулювання інформаційних відносин.

Ключові слова: інформаційне право, інформація, масова інформація, відкрита інформація, засіб масової інформації, комунікація, засіб масової комунікації.

Постановка проблеми. Проблема правового регулювання сфери інформації та комунікації в Україні не раз ставала предметом дискусій науковців, законотворців, політиків. Останніми роками прийнята низка нормативно-правових актів, що формують інформаційне законодавство України. Однак деякі недоліки значної кількості цих нормативно-правових актів викликають багато проблемних питань, зокрема відсутність адекватного понятійного апарату, суперечності практичного застосування нормативно-правових актів, як наслідок, відсутність реального правового механізму реалізації права на інформацію [1, с. 15–16], що заважає засобам масової інформації (далі – ЗМІ) повною мірою виконувати свої функції.

Тому на сьогодні особливо актуальним є вдосконалення законодавства в галузі інформаційних відносин у частині визначення нових інформаційно-правових термінів, їх нормативного закріплення тощо.

Питання про правові дефініції стали об'єктом ґрунтовного вивчення як у теорії права (Н.В. Артикуца, А.М. Васильєв, М.О. Власенко, А.І. Граціанов, Ю.Є. Зайцев, О.В. Петришин, О.Ф. Скакун, М.В. Цвік та ін.), так і в галузевих науках (М.Ф. Лук'яненко, О.О. Підпригора, Є.О. Харитонов – цивільне право; М.М. Бринчук, А.П. Гетьман та ін. – екологічне право; М.І. Ковальов, З.А. Тростюк – кримінальне право; М.І. Бару, С.Ю. Головіна, С.М. Черноус – трудове право; В.В. Янчук, Т.В. Коваленко, Т.М. Оверковська та ін. – земельне право тощо).

Як виявляє аналіз останніх публікацій науковців у галузях адміністративного та інформаційного права (В.Б. Авер'янов, К.І. Беляков, О.В. Богачова, В.В. Галунько, В.М. Головій, О.С. Денісова, Н.М. Ільченко, В.Л. Копилов, Т.А. Костецька, А.В. Колодюк, Б.А. Кормич, О.Г. Марценюк, С.Т. Онуфрив та ін.), на сьогодні вже закладено відповідний теоретичний фундамент для формування й подальшої розробки питань правового регулювання створення ЗМІ, їх статусу і здійснення ними відповідної інформаційної діяльності тощо.

Однак у науці інформаційного права, незважаючи на бурхливі процеси появи нових інформаційно-правових термінів, проблеми їх визначення, нормативного закріплення, уніфікації тощо залишаються практично не дослідженими.

Наприклад, В.М. Головій, досліджуючи механізми взаємодії влади та ЗМІ, акцентує увагу на сукупності проблем діяльності вказаних засобів, які потребують саме державного регулювання, зокрема визначення правового статусу, принципів діяльності ЗМІ, визначення прав, обов'язків, відповідальності журналістів, власників тощо [2, с. 12–13]. Подібна позиція з акцентуванням уваги саме на тому, що держава повинна здійснювати правове регулювання відносин у сфері масової інформації, міститься й у підручнику В.Л. Копилова, яким подано розгорнутий перелік напрямів такого регулювання (гарантії свободи масової інформації; організація діяльності засобу масової інформації; поширення масової інформації тощо) [3].

С.Т. Онуфрив обґрунтовано відмічає, що українська влада повинна створити не лише належні умови для існування національного інформаційного простору, у державі має функціонувати сучасна система захисту й формування національних цінностей і, що найважливіше, спосіб поширення цих цінностей [4, с. 16].

Із цього приводу О.В. Богачова наголошує, що для створення законів необхідно розробити й уніфікувати єдині техніко-юридичні правила та мовно-термінологічні вимоги щодо їх підготовки, оскільки зазначеною обставиною значною мірою зумовлюються ефективність законодавства, правильне розуміння, обґрунтоване застосування законів, їх належний облік і систематизація [5, с. 11].

Наведені точки зору вказують на визначну роль держави, яка за допомогою права визначає режим та умови існування інформаційного простору. Зазначене зумовлює актуальність і необхідність з'ясування характерних рис деяких інформаційно-правових дефініцій на сучасному етапі розвитку інформаційного права, а також визначення перспектив їх удосконалення з метою підвищення ефективності правового регулювання інформаційних відносин.

Автор статті ставить перед собою завдання дослідити нормативне закріплення деяких інформаційно-правових дефініцій в інформаційному законодавстві України з метою виявлення недоліків, що надалі сприяло б підготовці пропозицій щодо вдосконалення законодавства в інформаційній сфері. Їх вирішення може стати основою для внесення змін до Закону України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2006–2015 роки» або підготовки його нової редакції.

Виклад основного матеріалу дослідження. Певною характеристикою ефективності й дієвості функціонування механізму адміністративно-правового забезпечення розвитку та діяльності ЗМІ буде відповідність його правового підґрунтя вимогам системності, цілеспрямованості, збалансованості, а також єдності й внутрішньої узгодженості. Тобто, здатність цього механізму належним чином забезпечувати розвиток і

діяльність ЗМІ залежить від того, наскільки правові норми, що регулюють інформаційні відносини за участі ЗМІ, по-перше, належно відображені в статтях нормативно-правових актів, по-друге, наскільки чинне законодавство, яким регулюється статус ЗМІ та їхня діяльність, відповідає вимогам єдності, системності, цілеспрямованості, збалансованості й внутрішньої узгодженості.

У юридичних словниках правові дефініції визначають як один із прийомів законодавчої техніки, що використовується в законодавчій діяльності. Правовою дефініцією є детальне визначення того чи іншого юридичного поняття або явища [6, с. 79].

Дефінітивні норми сприяють правильному розумінню й застосуванню нормативно-правового акта, дають змогу уникати кривотлумачень і різночитань окремих положень, що містяться в них [7, с. 169], а також підвищують якість усього механізму правового регулювання [8, с. 12]. Як зазначає О.Ф. Скакун, для єдності юридичної термінології необхідно, щоб при позначенні в нормативному тексті певного поняття послідовно вживався один і той самий термін, а при позначенні різних, таких що не збігаються між собою, понять використовувались різні терміни. Прийняті закони повинні термінологічно стикуватись між собою й містити бездоганні дефініції, єдині, наскрізні для всієї галузі законодавства [9, с. 511–512].

Правові дефініції, які законодавчо закріплені та набули якості офіційної нормативності, забезпечують змістову повноту правових нормативів, виключають двозначність у тлумаченні правових явищ, що сприяє одноманітному, правильному застосуванню чинного законодавства [10, с. 80].

Проте, як засвідчує аналіз нормативно-правових актів, що регулюють інформаційні відносини, ці вимоги не завжди дотримані.

Так, більшість інформаційно-правових термінів визначені й закріплені в Законах України: «Про інформацію», «Про науково-технічну інформацію», «Про телебачення і радіомовлення», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про інформаційні агентства», «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів», «Про Національну систему конфіденційного зв'язку», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації», «Про електронні документи та електронний документообіг» тощо.

Розглядаючи закони, які є основою інформаційного права, варто відмітити, що всі вони тією чи іншою мірою мають стосунок до такого поняття, як «інформація». Власне кажучи, існування ЗМІ взагалі є зумовленим наявністю інформації, необхідністю її опрацювання тощо. Відповідно, як системоутворювальному поняттю її нормативно-правовому закріпленню варто було б приділити більше уваги.

Аналіз «інформаційних» законів України виявляє, що загалом при єдності сутнісної характеристики поняття «інформація» (відомості про щось) указані закони надають йому різні визначення: 1) інформація – будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді – ст. 1 Закону України «Про інформацію»; 2) інформація – відомості, подані у вигляді сигналів, знаків, звуків, рухомих або нерухомих зображень чи в інший спосіб – ст. 1 Закону України «Про телекомунікації»; 3) аудіовізуальна інформація – будь-які

сигнали, що сприймаються зоровими і слуховими рецепторами людини та ідентифікуються як повідомлення про події, факти, явища, процеси, відомості про осіб, а також коментарі (думки) про них, що передаються за допомогою зображень і звуків – ст. 1 Закону України «Про телебачення і радіомовлення»; 4) науково-технічна інформація – це документовані або публічно оголошені відомості про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності – ст. 1 Закону України «Про науково-технічну інформацію»; 5) офіційна інформація органів державної влади й органів місцевого самоврядування (далі – офіційна інформація) – офіційна документована інформація, створена в процесі діяльності органів державної влади й органів місцевого самоврядування, яка доводиться до відома населення ..., – ст. 1 Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації».

Це, не враховуючи визначень цього поняття, які містяться в Законах України: «Про захист економічної конкуренції» («відомості в будь-якій формі й вигляді та збережені на будь-яких носіях ...» (ст. 1)), «Про обмеження монополізму та недопущення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності» («відомості в будь-якій формі й вигляді та збережені на будь-яких носіях ...» (ст. 1)) – та інших актах.

Із приводу такої багатозначності нормативного визначення поняття «інформація», відмітимо позицію В.В. Вакулича, яким відзначено, що більшість демократичних країн пішли шляхом не прийняття подібного до Закону України «Про інформацію» акта, а саме законодавчого врегулювання права особи на доступ до інформації, зважаючи на складність у визначенні такої дефініції, як «інформація», що практично унеможливило охоплення в законодавчому акті всього спектру цього поняття [11, с. 150]. Отже, є підстави вказати на необхідність не тільки уніфікації визначення цього поняття в межах центрального акта в інформаційній сфері, а й зміни підходу від погляду на інформацію як об'єкт інформаційних відносин до сприйняття її як засобу задоволення прав, зокрема, громадян України на інформацію.

У свою чергу, якщо проаналізувати ст. 10 «Види інформації за змістом» Закону України «Про інформацію», то можна розглядати її як нормативне закріплення результату такої операції логіки, як ділення, яка розкриває обсяг поняття. Правилами цієї операції є такі: повнота ділення (виявлення всіх видів поняття, що ділиться), здійснення ділення тільки за однією підставою (у процесі поділу обрана ознака повинна залишатися незмінною й не підмінитися іншою ознакою) [12]. Однак, як свідчить аналіз тексту цієї та низки інших статей розділу цього закону, обидва ці правила порушено.

Так, звернімо увагу, що виділення видів інформації одночасно відбувається за кількома критеріями. По-перше, за змістом (статистична інформація, податкова, правова інформація, інформація довідково-енциклопедичного характеру, соціологічна інформація), по-друге, за режимом доступу до інформації (відкрита й із обмеженим доступом).

Отже, у сфері інформаційного права, яке також має стосунок до регламентації механізму адміністративно-правового забезпечення розвитку й діяльності ЗМІ, не дотримуються вимоги нормопроектувальної техніки, що впливає на ефективність урегулювання інформаційних відносин.

Окремо варто звернути увагу на подвійність термінології чинного законодавства. Це стосується такого поширеного поняття, як «масова інформація», із якою безпосередньо маюють справу ЗМІ. Важливість аналізу цього питання зумовлена тим, що ЗМІ як раз і створені та функціонують з метою поширення масової інформації. Так, ст. 22 Закону України «Про інформацію» під цим терміном розуміє поширювану з метою доведення інформації до необмеженого кола осіб. Із приводу нормативного формулювання її поняття відмітимо, що воно не зовсім об'єктивно відображає характер і форму інформації, яку поширюють ЗМІ.

Указівка в законах на ознаку «масовий» (призначений для широких мас, загальнодоступний // який виробляється здійснюється у великій кількості [13, с. 512]) фактично не має відповідного юридичного значення в інформаційній сфері, а лише характеризує спосіб (загальнодоступний) та обсяг (у великій кількості) поширення інформації.

У демократичному суспільстві більшу важливість має право на доступ особи до інформації. Право на доступ до інформації й свободу слова належить до особистих конституційних прав людини та є одним із її базових прав і однією із фундаментальних демократичних цінностей, що гарантуються як міжнародними документами, так і національними актами. Наприклад, Конституція України містить у собі більш як 20 правових норм, які встановлюють інформаційні права та свободи [14]. Отже, в інформаційному праві основна увага повинна бути приділена саме реалізації цього права особи, де ЗМІ мають сприяти якомога повнішому його забезпеченню, зокрема тому, що інститут ЗМІ як універсальний інститут соціалізації характеризується його доступністю в технічному, фінансовому, соціально-економічному, культурному плані [15, с. 9]. Тобто, правовому регулюванню, яке відбувається завдяки механізму адміністративно-правового забезпечення, підлягає можливість, з одного боку, вільного отримання й поширення інформації, а з іншого – можливість обмеження такого доступу в чітко передбачених у законі випадках (в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини (ч. 2 ст. 32 Конституції України)).

Відповідно, інформаційна діяльність ЗМІ, зміст якої становлять дії щодо одержання, використання, поширення та зберігання інформації, як раз і пов'язується й залежить від встановленого режиму (відкритого або закритого) існування інформації. Саме тому на підставі системного аналізу відповідних статей Закону України «Про інформацію» відмітимо, що правильно «масову інформацію» (публічно поширювану для доведення до необмеженого кола осіб друковану та аудіовізуальну інформацію), з якою має справу ЗМІ, називати «відкрита інформація». Це не тільки тому, що слово «публічний» (який відбувається в присутності публіки, прилюдний // призначений для широкого відвідування, користування, громадський [16, с. 1003]) можна вважати синонімом слова «відкритий» (який можна бачити без перешкоди, доступний зорові; доступний для всіх бажаючих [17, с. 131]).

Наведений висновок також обґрунтовується тим, що масовість відкритої інформації досягається за рахунок реалізації відповідних положень ст. 10 Закону України «Про інформацію»: обов'язку органів державної влади, а також органів місцевого самоврядування інформувати про свою діяльність і прийняті рішення; створення в державних органах спеціальних інформаційних служб або систем, що забезпечували б у встановленому порядку доступ до інформації; вільного досту-

пу суб'єктів інформаційних відносин до статистичних даних, архівних, бібліотечних і музейних фондів.

І такий висновок підтверджується системним тлумаченням відповідних положень Конституції України (ст. ст. 31–34), у яких мова йде про режим існування інформації, а не про її масовість. До речі, Кримінальним кодексом України передбачено правове забезпечення (захист нормами кримінального права [18, с. 5]) відносин із приводу дотримання саме режиму користування інформації (ст. ст. 114 «Шпигунство», 182 «Порушення недоторканності приватного життя», 232-1 «Незаконне використання інсайдерської інформації», 329 «Втрата документів, що містять таємницю» тощо), а не форми та обсягів її поширення.

Із цього приводу відмітимо, що інформація з обмеженим доступом (конфіденційна або таємна) може бути поширена серед невизначеного кола осіб, що також робить її масовою, але водночас виникає питання щодо правомірності, доцільності й обґрунтованості такого поширення. Наприклад, ст. 32 Конституції України передбачає, що не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди. Яскравим прикладом такої колізії є скандал, що вибухнув у зв'язку із діяльністю веб-сайту WikiLeaks, який опублікував секретне листування дипломатів США (понад 250 тисяч листів) [19]. Цей приклад показує, що таємна інформація, завдяки її неправомірному вилученню із держдепартаменту США [20], стала надбанням світової спільноти, тобто стала масовою завдяки діяльності електронного ЗМІ. Але разом із цим постає низка важливих питань: чи мали право власники вказаного ЗМІ поширювати таку інформацію? Чи є така інформація за природою свого походження інформацією для оприлюднення? Чи можна її поширення вважати складовою положень, що передбачені ч. 2 ст. 19 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права? На жаль, однозначної відповіді на це питання дати не можна. Навіть якщо врахувати дію правових норм, подібних за змістом до ч. 11 ст. 30 Закону України «Про інформацію», яка передбачає положення, згідно з яким інформація з обмеженим доступом може бути поширена без згоди її власника, якщо ця інформація є суспільно значимою, тобто якщо вона є предметом громадського інтересу і якщо право громадськості знати цю інформацію переважає право її власника на її захист.

При такому підході ми можемо відмітити, що основним поділом інформації з погляду діяльності ЗМІ та забезпечення реалізації особою її права на доступ до інформації потрібно вважати правовий режим її існування. Остання за режимом доступу до неї, як відомо, ділиться на відкриту й з обмеженим доступом (ч. 2 ст. 28 Закону України «Про інформацію»), що може бути розповсюджена за допомогою особливих засобів – засобів комунікації, які при розповсюдженні відкритої інформації є засобом масової комунікації (ч. 1 ст. 29). До речі, у ст. 29 Закону України «Про інформаційні агентства» міститься таке визначення: «Засобами комунікації є засоби розповсюдження продукції інформаційних агентств, такі як: друковані та екранні видання, радіо, телебачення (кабельне, супутникове, глобальне), електричний та електронний зв'язок (телеграф, телефон, телекс, телефакс), комп'ютерні мережі та інші телекомунікації». Як бачимо, цей перелік включає всі засоби, які нині характеризуються як засоби масової інформації.

У такому разі поняття «засіб масової інформації» є похідним явищем від такого поняття, як «масова інформація», щодо якої сам засіб виконує роль певного знаряддя для передавання

такої інформації. Ураховуючи обґрунтованість висновку про те, що правильно публічно поширювану друковану та аудіовізуальну інформацію називати відкритою, то в інформаційному праві при характеристиці засобів поширення інформації варто використовувати термін «засіб масової комунікації», а особливого суб'єкта (учасника) інформаційних відносин, організаційно оформленого у вигляді юридичної особи потрібно визначати як ЗМІ. Схематично це можна розкрити так: інформація – відкрита інформація – засіб масової комунікації – споживач відкритої інформації. Саме такий погляд більшою мірою відповідає характеру тих дій (одержання, використання, поширення та зберігання), що є змістом відносин із приводу інформації в сучасному суспільстві. Але це питання необхідно вирішувати на законодавчому рівні, що потребує додаткового опрацювання.

Отже, аналіз відповідності сучасного стану правової регламентації механізму адміністративно-правового забезпечення розвитку й діяльності ЗМІ наявним вимогам нормопроектувальної техніки та умовам, у яких він зараз функціонує, засвідчує наявність у чинному інформаційному законодавстві численних недоліків і прогалин, які потребують свого виправлення. Така ситуація є недопустимою, адже їх наявність істотно зменшує ефективність і дієвість впливу вказаного механізму, що, у свою чергу, негативно позначається на рівні забезпеченості права особи на доступ до інформації та свободи слова. У цьому контексті слушно відмічено К.І. Беляковим, що серед чинників негативного впливу на процес інформатизації українського суспільства можна виділити недосконалу (неповну й застарілу) нормативно-правову базу, адже через об'єктивні та суб'єктивні причини сучасне інформаційне законодавство України не має легальної чіткої, ієрархічної єдності, законотворча діяльність має низку проблем і недоліків. На його думку, це є головним аргументом для вибору юридичної доктрини легальної систематизації законодавства на рівні кодифікації, яка є характерною для тих галузей законодавства, у яких кількість правових норм досягло критичної маси [21, с. 25]. Із такою точкою зору не можна не погодитися.

Висновки. Підсумовуючи наведене, відмітимо, що існування інформаційного права як самостійної галузі права України, яке представлено низкою законів і підзаконних актів, певним чином непослідовних у викладі окремих положень, суперечливих у своєму змісті, а також не завжди узгоджених між собою, зумовлює потребу в його систематизації. Серед усіх видів цієї форми розвитку та засобу упорядкування законодавства (інкорпорація й кодифікація, консолідація) [22, с. 321] найбільш прийнятним, таким, що здатен забезпечити усунення вказаних нами, а також низки інших недоліків інформаційного законодавства, є кодифікація (спосіб (форма) систематизації законодавчих актів, який полягає в їх удосконаленні через зміну змісту (перероблення й узгодження) юридичних норм, пов'язаних загальним предметом правового регулювання та об'єднаних у новий єдиний нормативно-правовий акт) [23, с. 256]. На цій підставі ми можемо відмітити, що умовою належного правового підґрунтя для функціонування механізму адміністративно-правового забезпечення розвитку й діяльності ЗМІ є розробка та прийняття Інформаційного кодексу України як основного засобу упорядкування інформаційних правовідносин в Україні. Подібна пропозиція висловлюється в юридичній науці [24]. Хоча Л.А. Ганжа називає ці пропозиції «реанімацією привида, який харчується мільйонами» [25]. Але це питання потребує додаткового опрацювання.

Література:

1. Марценюк О.Г. Теоретико-методологічні засади інформаційного права України: реалізація права на інформацію : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 12.00.07 / О.Г. Марценюк ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. – К., 2009. – С. 15–16.
2. Головій В.М. Механізми взаємодії влади та ЗМІ в контексті становлення громадянського суспільства в Україні : автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02 / В.М. Головій ; Класич. приват. ун-т. – Запоріжжя, 2009. – С. 12–13.
3. Копылов В.Л. Информационное право : [учебник] / В.Л. Копылов. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Юристъ, 2002. – 512 с.
4. Онуфрив С.Т. Політичний дискурс ЗМІ України у світовому інформаційному просторі : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.01.08 / С.Т. Онуфрив ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2005. – С. 16.
5. Богачова О.В. Законотворчий процес в Україні: проблеми вдосконалення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.01 / О.В. Богачова. – К., 2006. – С. 11.
6. Законотворча діяльність: словник термінів і понять / за ред. акад. НАН України В.М. Литвина. – К. : Парламентське вид-во, 2004. – С. 79.
7. Прадід Ю.Ф. У царині лінгвістики і права / Ю.Ф. Прадід. – Сімферополь : Ельньо, 2006. – С. 169.
8. Толста С.А. Правнича термінологія в законодавчих актах України : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 12.02.01 / С.А. Толста. – К. : Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова, 2006. – С. 12.
9. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : [підручник] / О.Ф. Скакун ; пер. з рос. – Х. : Консум, 2001. – С. 511–512.
10. Законодательная техника : [науч.-практ. пособ.]. – М. : Городец, 2000. – С. 80.
11. Вакулич В. Зміна парадигми взаємовідносин органів державної влади та засобів масової інформації у сфері інформаційної безпеки в умовах демократичного державотворення / В. Вакулич // Публічне управління: теорія та практика : зб. наук. праць Асоціації докторів наук з держ. управл. – Х. : ДокНаукДержУпр, 2010. – № 1 – С. 150. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Pubupr/2010/2010-1/doc/4/03.pdf.
12. Кириллов В.И. Логика : [учебник для юридических вузов] / В.И. Кириллов, А.А. Старченко. – 5-е изд., перераб. и доп. – М. : Юристъ, 2001. – С. 54–56; Гетманова А.Д. Учебник по логике / А.Д. Гетманова. – 2-е изд. – М. : Владос, 1995. – С. 46–48.
13. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К. ; Ірпін'я : ВТФ Перун, 2002. – С. 512.
14. Пілат Є. Право на доступ до інформації як елемент правового статусу особи / Є. Пілат // Вісник Львівського університету. Серія «Юридична». – 2010. – Вип. 50. – С. 127–132; Левченко К.Б. Проблемні питання реалізації права громадян на доступ до інформації (на прикладі МВС України) / К.Б. Левченко // Форум права. – 2009. – № 2. – С. 233–237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2009-2/091kbrpm.pdf>; Вакулич В. Зміна парадигми взаємовідносин органів державної влади та засобів масової інформації у сфері інформаційної безпеки в умовах демократичного державотворення / В. Вакулич // Публічне управління: теорія та практика : зб. наук. праць Асоціації докторів наук з держ. управл. – Х. : ДокНаукДержУпр, 2010. – № 1 – С. 148–151. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/Pubupr/2010/2010-1/doc/4/03.pdf.
15. Курлішук І.І. Педагогічні засади соціалізації студентської молоді засобами масової комунікації : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.05 / І.І. Курлішук ; Луган. нац. пед. ун-т ім. Т. Шевченка. – Луганськ, 2008. – С. 9.
16. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. – К. : Ірпін'я : ВТФ Перун, 2002. – С. 1003.
17. Указана праця. – С. 131.
18. Александров Ю.В. Кримінальне право України: Загальна частина : [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Ю.В. Александров, В.А. Клименко. – К. : МАУП, 2004. – С. 5.
19. WikiLeaks опублікував секретне листування дипломатів США : Інформаційне повідомлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tsn.ua/svit/wikileaks-opublikuvav-sekretnu-perepisku-diplomativ-ssha.html>.
20. Сайт WikiLeaks продолжает оглашать тайные документы : Информационное сообщение [Електронний ресурс]. – Режим доступа : <http://www.ictv.ua/wasp/ru/facts/detail.php?sec=214&id=1229728>.

21. Беляков К.І. Організаційно-правове та наукове забезпечення інформатизації в Україні: проблеми теорії та практики : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : спец. 12.00.07 / К.І. Беляков. – К., 2009. – С. 25.
22. Теория государства и права : [учебник для вузов] / под ред. проф. В.М. Корельского и проф. В.Д. Первалова. – 2-е изд., изм. и доп. – М. : НОРМА, 2002. – С. 321.
23. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : [підручник] / О.Ф. Скакун ; пер. з рос. – Х. : Консум, 2001. – С. 256.
24. Красноступ Г. Організаційно-правові аспекти необхідності реформування сучасного інформаційного законодавства / Г. Красноступ // Право України. – 2005. – № 9. – С. 81–83; Недов С.Л. Організаційно-правові засади взаємодії органів внутрішніх справ із засобами масової інформації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / С.Л. Недов ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. – Х., 2009. – С. 11.
25. Ганжа Л. Інформаційний кодекс: реанімація привида, який харчується мільйонами / Л. Ганжа // Українська правда. – 26.06.2015. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pravda.com.ua/columns/2015/06/26/7072512/>.

Шестак В. С. Правовые дефиниции в механизме административно-правового обеспечения развития и деятельности средств массовой информации

Аннотация. В статье исследуются характерные черты некоторых информационно-правовых дефиниций на

современном этапе развития информационного права как отрасли права и науки, а также определяются перспективы их усовершенствования с целью повышения эффективности правового регулирования информационных отношений.

Ключевые слова: информационное право, информация, массовая информация, открытая информация, средства массовой информации, коммуникация, средства массовой коммуникации.

Shestak V. Legal definitions in the mechanism of administrative law providing of mass media development and function

Summary. We investigate the characteristics of some of the information and legal definitions at the current stage of development of information law as defined as the branch of law and science, as well as determined Prospects of improvement in order to increase the effectiveness of legal regulation of information relations.

Key words: information law, information, mass information, public information, open information, mass media, communication, mass communication tool.